

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 25. aprill 2022
(OR. en)

8412/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0116(NLE)

ACP 42
WTO 69
COAFR 92
RELEX 518

ETTEPANEK

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ,
direktor

Kättesaamise
kuupäev: 22. aprill 2022

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2022) 176 final

Teema: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa
Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle
liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga
moodustatud majanduspartnerluslepingu komitees seoses vaidluste
lahendamise töökorra vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 176 final.

Lisatud: COM(2022) 176 final

Brüssel, 22.4.2022
COM(2022) 176 final

2022/0116 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga moodustatud majanduspartnerluslepingu komitees seoses vaidluste lahendamise töökorra vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega kehtestatakse seisukoht, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses vaidluste lahendamise töökorra ja tegevusjuhendi vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel

Ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on:

- (a) võimaldada Ghanale parem juurdepääs liidu turule, mida liit pakub majanduspartnerluslepingu üle peetavate läbirääkimiste raames, et vältida häireid Ghana ja liidu vahelises kaubanduses ajavahemikul Cotonou lepingus sätestatud kaubanduse üleminekurežiimi kehtivusaja lõppemisest 31. detsembril 2007 kuni täieliku majanduspartnerluslepingu sõlmimiseni;
- (b) luua alus läbirääkimiste pidamiseks majanduspartnerluslepingu üle, mis aitaks vähendada vaesust, edendaks piirkondlikku integratsiooni, majanduskoostööd ja head valitsemistava Lääne-Aafrikas ning parandaks Lääne-Aafrika kaubanduspoliitilist ja kaubandusega seotud küsimuste alast suutlikkust;
- (c) edendada Ghana harmoonilist ja järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse vastavalt Ghana poliitilistele valikutele ja arengueesmärkidele;
- (d) tugevdada lepinguosaliste vahelisi olemasolevaid suhteid, mis põhinevad solidaarsusel ja vastastikusel huvil;
- (e) koostada 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikli kohane leping.

Lepingut kohaldatakse alates 15. detsembrist 2016 ajutiselt ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel.

2.2. Majanduspartnerluslepingu komitee

Lepingu artikliga 73 luuakse majanduspartnerluslepingu komitee ja sätestatakse, et see komitee vastutab kõikide lepingu reguleerimisalasse jäävate valdkondade haldamise ning kõigi lepingus nimetatud ülesannete täitmise eest. Lepingu kohaselt määrab majanduspartnerluslepingu komitee kindlaks oma töökorralduse ja tegevuse põhimõtted. Komitee võttis vastavalt vastu oma töökorra¹.

¹ Ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga moodustatud majanduspartnerluslepingu komitee 29. juuli 2021. aasta

V jaotise (Vaidluste vältimine ja lahendamine) artiklis 59 (Töökord) on sätestatud, et selle jaotise 3. peatüki kohast vaidluste lahendamise menetlust reguleerib töökord, mille majanduspartnerluslepingu ühisnõukogu võtab vastu kolme kuu jooksul pärast komitee moodustamist Artikli 64 lõikes 2 on sätestatud, et töökorrale on lisatud tegevusjuhend. Vahendajate suhtes on asjakohane kohaldada vahekohtunike tegevusjuhendit.

2.3. Majanduspartnerluslepingu komitee kavandatav akt

2022. aasta teisel poolel võtab majanduspartnerluslepingu komitee vastu otsuse vaidluste lahendamise töökorra kohta (edaspidi „kavandatav akt“). Kavandatava akti eesmärk on kehtestada vaidluste lahendamist reguleeriv töökord ja sellega seotud tegevusjuhend.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva ettepanekuga nõukogu otsuse kohta määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel lepinguga moodustatud majanduspartnerluslepingu komitees seoses majanduspartnerluslepingu komitee vaidluste lahendamise töökorra ja sellega seotud tegevusjuhendiga. Vahendajate suhtes on asjakohane kohaldada vahekohtunike tegevusjuhendit.

Lepinguosalised arutasid kavandatavat töökorda ja tegevusjuhendit ning leppisid kokku, et majanduspartnerluslepingu komitee võtab töökorra ja tegevusjuhendi vastu 2022. aasta teisel poolel, kui liidu otsustamismenetlustest ei tulene teisiti.

Kavandatava töökorra ja sellega seotud tegevusjuhendi sisu on sarnane muude liidu kaubanduslepingute töökordade ja tegevusjuhendite sisuga.

Töökord on oluline lepingu institutsioonilise raamistiku väljakujundamiseks ja seega lepingu tõrgeteta rakendamise tagamiseks.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

otsus nr 1/2021, millega võetakse vastu majanduspartnerluslepingu komitee töökord (ELT L 459, 22.12.2021, lk 3).

² Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Majanduspartnerluslepingu komitee on lepinguga, käesoleval juhul ELi ja Ghana vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga moodustatud organ.

Akt, mille majanduspartnerluslepingu komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt, sest sellega kehtestatakse osaliste vaheliste vaidluste lahendamist reguleerivad siduvad õigusnormid.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Vastavalt lepingu artiklile 46 ei kohaldata lepingu V jaotises sätestatud vaidluste vältimise ja lahendamise mehhanismi lepingu II jaotise (Arengupartnerlus) suhtes. Sellest jäeldub, et V jaotises sätestatud vaidluste vältimise ja lahendamise mehhanismi kohaldatakse kaubandusvaidluste suhtes, mis liidu seisukohast kuuluvad ühise kaubanduspoliitika alla. Seetõttu kohaldatakse ka töökorda ja sellega seotud tegevusjuhendit, mille majanduspartnerluslepingu komitee võtab vastu lepingu V jaotise artikli 59 ja artikli 64 lõike 2 kohaselt, kaubandusvaidluste suhtes.

Eeltoodut arvestades on selge, et kavandatava akti sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Esildatud otsuse materiaalõiguslik alus on seega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna majanduspartnerluslepingu komitee aktiga kehtestatakse vaidluste lahendamise töökord lepingu raames, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga moodustatud majanduspartnerluslepingu komitees seoses vaidluste lahendamise töökorra vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit ja selle liikmesriigid allkirjastasid ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) 28. juulil 2016³. Lepingut kohaldatakse ajutiselt ELi ja selle liikmesriikide ning Ghana vahel alates 15. detsembrist 2016⁴.
- (2) Vastavalt lepingu artikli 73 lõikele 3 vastutab majanduspartnerluslepingu komitee kõikide lepingu reguleerimisalasse jäävate valdkondade haldamise ning kõigi lepingus nimetatud ülesannete täitmise eest.
- (3) Vastavalt artiklile 59 reguleerib vaidluste lahendamise menetlust töökord, mille majanduspartnerluslepingu komitee võtab vastu kolme kuu jooksul pärast komitee moodustamist.
- (4) Vastavalt artikli 64 lõikele 2 on töökorrale lisatud tegevusjuhend. Tegevusjuhendi ülesanne on sätestada juhtpõhimõtted, mida vahekohtunikud peavad järgima, ning nende õigused ja kohustused. Vahendajate suhtes on asjakohane kohaldada vahekohtunike tegevusjuhendit *mutatis mutandis*.
- (5) Majanduspartnerluslepingu komitee peab vaidluste lahendamise töökorda käsitleva otsuse vastu võtma 2022. aasta teisel poolel.

³ Vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (ELT L 287, 21.10.2016, lk 3).

⁴ Nõukogu 21. novembri 2008. aasta otsus (EL) 2016/1850, ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta.

- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel majanduspartnerluslepingu komitees võetav seisukoht, kuna majanduspartnerluslepingu komitee kavandatava otsusega kehtestatakse vaidluste lahendamist reguleerivad siduvad õigusnormid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel võetav seisukoht põhineb käesoleva otsuse lisal.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*